

România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Anul XIV nr. 3679 4 pagini — 20 bani Duminică 5 august 1956

În întâmpinarea marii sărbători

Au terminat treierul pășoaselor

Pînă la 1 august, în raionul Caracal, s-a treierat recolta de pe aproape 24.000 ha. În 8 gospodării colective și 20 de întreprinderi agricole s-a terminat treierul pășoaselor și se transportă, în prezent, la bazele de recepție, ultimele cantități de boabe din cotele cunoscute statului. Treierul pășoaselor este pe sfîrșite și în numeroase comune printre care Studina, Dioști, Cătești și Redea.

Depășesc viteza zilnică la treier

În ultimele 5 zile, în regiunea Constanța au fost treierate pășoasele de pe 67.500 ha., depășindu-se viteza medie zilnică pe regiune cu aproape 3 la sută.

Lucrările de treier sînt mai avansate în gospodăriile agricole de stație: ele au treierat pînă acum 76 la sută din recolta. Gospodăriile agricole de stație Luciu Giurgiu și Sarinaș au terminat treierul, iar gospodăriile de stație Donca Sîm și Agăiea treieră pășoasele de pe ultimele suprafețe. Frunța pe regiune la treier este raionul Fetești.

Execută arături de vară și dezmiriștiri

GALAȚI (de la corespondentul nostru). Anul acesta, comitetele executive ale sfaturilor populare și organele agricole din regiunea Galati dau o atenție sporită executării arăturilor de vară și dezmiriștirii. Paralel cu sfîrșitul recoltei, în majoritatea raioanelor, tractoarele și atelele disponibile au fost dirijate pentru executarea acestor lucrări.

În această acțiune, cea mai bună rezultat au fost obținute în raionul Brăila, unde s-au executat arături de vară și dezmiriștiri pe o suprafață de 5.650 ha.

Pînă în prezent, în întreaga regiune s-au executat arături de vară și dezmiriștiri pe o suprafață de aproape 24.000 ha. Totodată s-a însemnat cu culturi duble, îndecosebi plante furajere, suprafața de 2.400 ha.

Rafinăria nr. 8 din Moldova produce cu întreaga capacitate

Ca urmare a intrării în funcțiune a unei noi instalații de cracare a produselor petrolifere — ultima dintre construcțiile prevăzute în proiect — rafinăria nr. 8 din Moldova a început să producă cu întreaga capacitate.

Noua instalație de cracare a fost primită din Uniunea Sovietică. Dotată cu aparatură de control electronic, instalațiile de acest tip permit automatizarea completă a producției. Cu ajutorul lor, șteful capătă o valoare superioară, altă prin mărirea procentului de benzină cit și prin ridicarea clasei ei octanice.

Rafinăria este dotată, de asemenea, cu instalații puternice de distilație primară. Aburul necesar procesului

tehnologic este furnizat de o centrală de termoficare, special construită. În curînd această centrală va începe să producă și energie electrică, urmînd ca o mare parte din puterea ei instalată să fie pusă la dispoziția sistemului regional de electrificare.

Odată cu acest important obiectiv industrial, a apărut și o nouă așezare socială. Pentru rafinorii, din care majoritatea o formează înșiși localnicii, s-au construit 100 de apartamente, un bloc cu zece de apartamente, o grădiniță pentru copii, o sală de spectacol, un dispensar, diferite magazine etc.

(Agerpres)

În ziua schimbului de onoare

ORADEA (de la corespondentul nostru). Mîinerii de la exploatarea Brăica din regiunea Oradea, cîntesc „Zilei minerului”, cu noi victorii în lupta pe care o dau pentru a smulge din adîncimi cît mai mult cărbune patriei.

La cele 2.069 tone de cărbune, extrase peste prevederile planului primitul semestru, minerii de la a-

ceastă exploatare au adăugat alte sute și sute de tone, iar în ziua schimbului de onoare, inițiat în cinstea „Zilei minerului”, succesele înregistrate au înțrecut toate așteptările.

În această zi, la sectorul Valea Negră, minerii au adus la lumina zilei 34 tone de cărbune peste prevederile de plan, evidențiindu-se în mod de-

osebit brigada condusă de Ștefan Pop, care a înțrecut cu 40 la sută sarcinile zilei. La sectorul Comitet 2, unde în ziua schimbului de onoare s-a extras peste plan 10 tone de cărbune, cele mai frumoase succese le-au înregistrat minerii Constantin Grădinaru, Dumitru Horg, al căror gălează au înregistrat însemnate depășiri ale planului de producție.

Prin realizarea unor reduceri la electricitate, minerii, cu economisirea de 42.000 Kw energie electrică.

Inovația inginerului Traian Nistor din secția mecanică, care constă din construirea unei macarale cu scara de turnare pentru lămpi lichide, a dus la o reducere a prețului de cost al lămpii cu 4,5 lei la fiecare kg. Ca urmare a aplicării în procesul de producție a unor însemnate inovații, precum și a introducerii de metode înaintate la Combinatul chimic nr. 8 au fost create condiții pentru realizarea în acest an a unor economii care depășesc suma de 3.000.000 lei.

Prin activitatea desfășurată în ultimii ani, S.M.T. Bărcănești din regiunea Ploiești și-a câștigat un frumos prestigiu atât în fața forurilor sale superioare, cît mai ales în cadrul gospodăriilor colective și întreprinderilor agricole deservite, cărora an de an le-a ajutat să-și sporască producția la hectar. Normal era ca mecanizatorii, în frunte cu conducerea stațiunii, să caute să-și păstreze acest prestigiu și să-l întărească.

Modul în care s-au pregătit mecanizatorii de la S.M.T. Bărcănești pentru a întâmpina campania agricolă de vară nu arată însă nici o preocupare în această direcție. Relatarea faptelor care se petrec în diferite comune din raza sa de activitate dovedesc acest lucru.

Unul din aceste fapte s-a petrecut săptămîna trecută la gospodăria colectivă „23 August” din comuna Tîrgșoru Vechi. După ce a secerat grîul în condiții necorespunzătoare, lăsînd să se risipească numeroase spice în lan, mecanizatorii brigăzii de tractoare care deservesc această gospodărie colectivă au pornit treierul. Batoza a lucrat trei zile și apoi s-a defectat, intrînd în reparație o zi întreagă. Trebuie arătat că în cele trei zile de lucru, batoza a treierat circa 15 tone, adică atît cît se putea face — lucrîndu-se din plin — într-o singură zi.

După reparația generală batoza a pornit din nou la lucru, treierînd în două zile abia șapte tone și jumătate (decî și mai puțin ca în primele zile de lucru). Aceasta nu pentru că n-ar fi existat suficiente brațe de muncă care să asigure alimentarea batozei din plin, ci din cauza deselor defectiuni, care întreprindeau mereu lucrul.

Ce ar fi așadar mai mult pe colectivității din Tîrgșoru Vechi n-a fost ritmul greoi în care treiera această batoză, cît calitatea lucrului efectuat. Din cauza grătarului de la toba, care nu era bine reglat, în pale apăruseră spice netreierate, iar multe boabe ieșeau din batoză sparte. După un calcul făcut de către inginerul Dan Bălăneșu de la secția agricolă raională Ploiești, procentul pierderilor de pe urma spicilor netreierate, a boabelor sparte și a celor leșite afară la sîntă înțina se ridică la 5,5—8 la sută.

Ca să întregim lipsa totală a stimulului de răspundere manifestată de către S.M.T. Bărcănești față de această unitate deservită, mai rodim un fapt care a avut loc nu departe de aria de treier. După ce se secerase mai bine de o săptămîna de zile de la recoltarea grîului, agronomul de sector Nicolae Cosma de la S.M.T. Bărcănești a dat dispoziții să se înceapă dezmiriștitul. Și l-au început cu un plug cu trei

De ce sînt supărați imperialiștii pe țările neutre

Lupta neobosită dusă astăzi de către puterile imperiale și socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică, precum și de forțele democratice din întreaga lume, au adus o contribuție uriașă la slăbirea încredințării internaționale și la întărirea colaborării între popoare. Astăzi mai mult ca oricînd, forțele păcii sînt unite într-un front unit și puternic. Alături de țările lagărului socialist cu o populație de aproape 1 miliard și de forțele democratice din principalele țări capitaliste, se află statele care proclamă neutralitatea ca principiu de bază al politicii lor externe. În toate acestea grupele la un loc formează o vastă zonă a păcii care cuprinde majoritatea populației de pe glob.

Politica de neutralitate care se traduce în practică prin refuzul țărilor respective de a participa la blocuri militare, prin renașterea principiilor coexistenței pașnice, prin dorința de a rezolva problemele litigioase pe calea tratatelor, constituie azi un obstacol însemnat în calea realizării planurilor imperialiste la un nou război. Cu atît mai mult cu cît numărul țărilor care duc o asemenea politică a crescut în anul din urmă atît în Asia și Africa cît și în Europa. Printre țările care promovează o politică de neutralitate se numără de pildă India, Iugoslavia, Egiptul, Birmania, Sueda, Austria și altele.

Așa însă cum o arată evoluția situației internaționale, politica de neutralitate este înfrîntă cu o ușurință de puterile imperialiste. Ele se străduiesc pe toate căile să anihileze ca o asemenea politică, nu ar corectarea realității contemporane, cît și cum a declarat secretarul de stat al S.U.A., Dulles, o asemenea politică ar reflecta o concepție „invoicabilă”. În realitate însă, ceea ce determină furia cerșitorilor imperialiști și afirmațiile despre așa zisul „anacronism” al neutralității, este faptul că țările care promovează o politică de neutralitate creează numeroase piedici politice de încercare a atmosferii internaționale pe care continuă să preconizeze aceste cercuri. După cum se știe, țările care și-au întărit politica de neutralitate la exterior, refuză de pildă să aibă o altă opinie față de celelalte țări ale lumii socialiste. Mai mult chiar, ele sînt dispuse să facă „comuni” cu toate țările imperialiste de ordinul lor de stat, ceea ce constituie o serioasă încercare de a crea o alianță anti-socialistă de amploare cuprinzîndu-le pe toate țările socialiste. Prin această acțiune, o mare parte dintre ele au reușit să realizeze ceea ce S.U.A. s-a străduit să realizeze.

Unul dintre factorii care provoacă la noi mai puțin atenție de furie în Londra sau Washington este tendința tot mai largă manifestată de aceste țări, în majoritatea eliberate de curînd de sub jugul colonial, de a-și întări independența lor națională. După ce și-au cucerit independența politică, aceste țări încep să-și întărească și independența economică, pentru a îndărui dominația imperialistă și monopolistă. Exemplul Egiptului care a naționalizat Societatea internțională a Canalului de Suez și se străduiește să construiască bazele de la Assuan, este în această privință cel mai semnificativ.

Tot de asemenea, pentru că cerșitorii imperialiști din Occident sînt împotriva țărilor neutre și recurg chiar la măsuri represive de tipul celor preconizate de conferința de la Londra împotriva Egiptului de pildă. Însă furia lor este nepotrivită în fața opiniei publice mondiale. America se străduiește să se adreseze în blocuri militare, aduc o contribuție mică și eficientă la lupta pentru pace.

NICOLAE LUPU

ORDINUL Ministrului Forțelor Armate ale Republicii Populare Romine Nr. M. 22

5 august 1956 BUCUREȘTI

Tovarăși matrozi și soldați, carnici și sergenți; Tovarăși ofițeri, amirali și generali;

Poporul nostru muncitor și Forțele Armate sărbătoresc astăzi Ziua Marinei Republicii Populare Romine.

Matrozii, carnicii și ofițerii cu noi succese în pregătirea marinărescă și politică, în întărirea disciplinei și ordinii militare ferme; muncitorii, tehnicienii și inginerii de pe șantierele navale obțin realizări importante în îndeplinirea sarcinilor celulei de al 2-lea plan cincinal.

Cu prilejul sărbătorii Zilei Marinei Republicii Populare Romine vă felicit și vă urez noi succese în ridicarea nivelului pregătirii de luptă și politice, în însușirea tehnicii moderne navale, în perfecționarea măiestriei marinăresc.

Urez muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor de pe șantierele navale, noi și mărețe realizări în muncă.

În cinstea Zilei Marinei Republicii Populare Romine,

ORDON:

Astăzi, 5 august 1956, în orașele Constanța și Giurgiu se vor ține, în semn de salut, cîte 21 de salve de artilerie.

Trăiască Forțele Maritime Militare ale Republicii Populare Romine! Trăiască Republica Populară Romină! Trăiască Partidul Muncitoresc Român!

Ministrul Forțelor Armate ale R.P.R.

General Colonel LEONTIN SALAJAN

—

Solemnitatea înmînării unor decorații

Sîmbătă la amiază a avut loc la Președinția Marii Adunări Naționale solemnitatea înmînării unor decorații.

La solemnitate au luat parte tovarășii M. Muzile, vicepreședinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale, Gh. Vidrașcu, membru în Prezidiul Marii Adunări Naționale, C. Doncea, ministrul Colectărilor, Mihai Suder, ministrul Industriei Lemnului.

Cu ocazia împlinirii a 5 ani de activitate a Teatrului Tineretului și pentru merite deosebite în muncă a fost conferit „Ordinul Muncii” clasa I-a artistului Valeriu Valentinianu.

Cu ocazia împlinirii vîrstei de 70 de ani și a 47 de ani de activitate tehnică în domeniul prelucrării cauciucului a fost conferit „Ordinul Muncii” clasa II-a inginerului Isidor Geller.

Pentru merite deosebite în muncă a fost conferit „Ordinul Muncii” clasa II-a președintelui gospodăriei colective „Înainte” din comuna Bernești, raionul Cărlă, regiunea Bala Mare, Ludovic Obis.

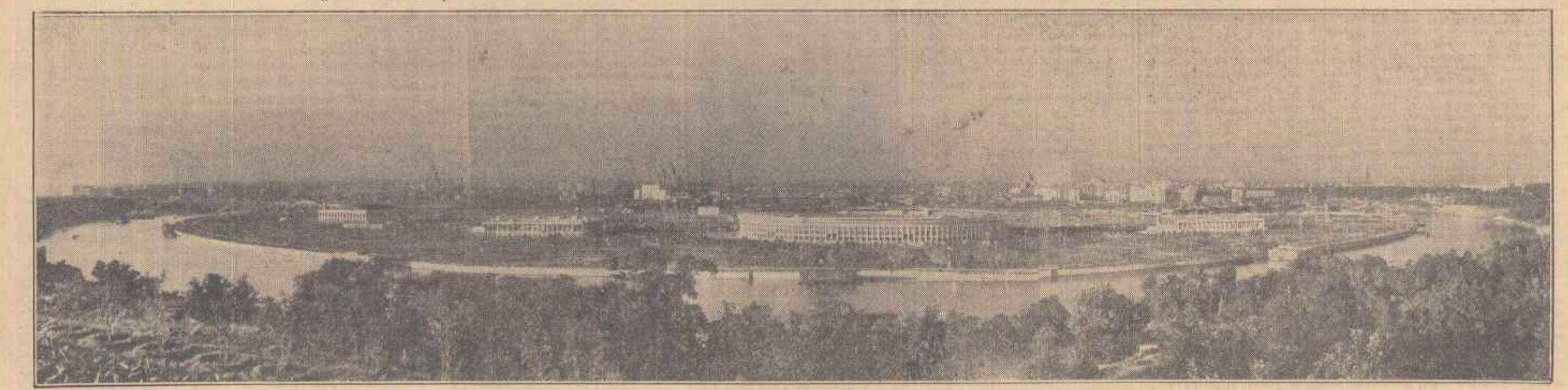
Pentru activitate îndelungată și merite deosebite în munca de colectare și recepționare a produselor agroalimentare au fost conferite „Ordinul Muncii” clasa II-a tovarășilor Francisc Tașos și Gh. Trestian, locuitori ai ministerului Colectărilor și „Ordinul Muncii” clasa III-a unui număr de 25 de lucrători din Ministerul Colectărilor.

Pentru merite deosebite în muncă a fost conferit „Ordinul Muncii” clasa III-a tov. Tiberiu Szego din Ministerul Industriei Lemnului și tov. Al. Dobrișan din cadrul Ministerului Energiei Electrice și Industriei Electro-tehnice.

Pentru eforturile depuse în restabilirea rețelelor electrice avariate de viscolul din februarie a.c. a fost conferit post mortem Ordinul „Steaua Republicii Populare Romine” clasa I-a inginerului Victor Chirijescu.

(Agerpres)

„ORAȘUL SPORTURILOR” DIN MOSCOVA

Astăzi, pe marele stadion central „V. I. Lenin” din Moscova se deschide prima Spartachiadă a popoarelor Uniunii Sovietice. Timp de 11 zile peste 9000 de sportivi din toate republicile uniunice își vor disputa titlurile de campioni ai Spartachidelor popoarelor U.R.S.S. la 22 de discipline sportive. La întrecerile Spartachidelor vor participa 144 de maeștri emeriti ai sportului, 1400 de maeștri ai sportului și peste 2000 de sportivi de categoria I-a. Concursurile vor fi arbitrate de un corp alcătuit din 1500 de arbitri oficiali.

În clipa: Vedere generală a „Orășului sporturilor” din Moscova. În mijloc stadionul central „V. I. Lenin”.

Soli ai artei mongole

IATMA
conducătorul Ansamblului
de cîntec și dansuri al Armatei
R. P. Mongole

DARIMA
solistă

L. TERENDORJ
artist emerit

DANAJAU
solistă voce

Desene de GORA

CULTURA și VIAȚĂ

CRONICA TEATRALĂ

„Hai să rîdem!“

Teatrul Evreesc de Stat

Un succes unanim recunoscut și aplaudat a avut — să ne fie iertat paradoxul — destul de incomod, Greșea cea ce obișnuim să numim un precedent și te obligă dacă nu să depășești valoarea, cel puțin să i-o egalezi. Și aceasta nu-i înlocuindu-l prea simplu.

„Sah mat“ — spectacolul de estradă din vara trecută al Teatrului Evreesc de Stat — era un astfel de precedent precedent care, formulat drept criteriu apreciativ, nu făcea ușoră treaba realizatorilor noului spectacol.

Antecedentele însă, așa cum nu l-au intimidat ei, dimpotrivă, au stimulat pe creatorii noului spectacol musical de satiră și umor — I. Flavius și I. Berg — care au adăugat, pușcului, cu multă siguranță, o invizibilă îmbuierătoare. „Hai să rîdem!“ Trebuie să recunoaștem că invizibilă și formula modestă, pentru că spectacolul lor te lasă nu numai la un amuzament plăcut, ci și la meditație, la momente de lirism și aducere aminte, (într-un cuvânt, conștientă eficiență educativă riscului). Și pentru că acest ris a izbucnit spontan, provocat fiind de un umor de calitate, autori și-au lăsat drept a-liași — dându-le deplină libertate în prezentarea spectacolului — trei personaje simfonice, bătăine ca lumea dar niciodată îmbătrânite: Comedia, Ironia și Satira. Înțeleptă dar vibrând de veselie, Comedia își face un chibzuit plan al spectacolului din seara respectivă, alegându-și eroii cu simț al discernământului și al actualității, și iată-ne gustând un spectacol pentru a cărui prezentare fastuoasă nu au fost preocupările efortului.

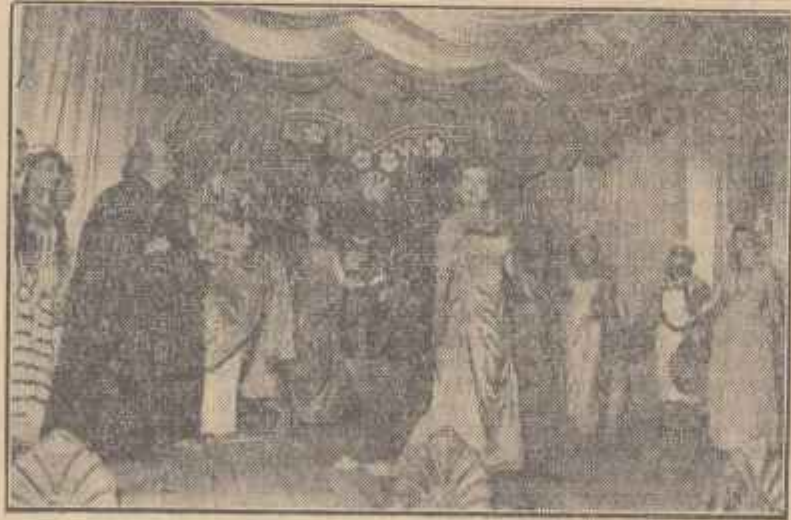
Precum se vede, prețelul merită să lege dăruirea numărului spectacolului și ingenioasă. Cel puțin tot atât de ingenioasă și de iocivă de a aduce pe scenă, în primele tablouri, vechi și binecunoscute personaje ale comediei sau vodevilului evreesc, care poartă odată cu parfumul lor evocativ și imaginea teatrului din seara de odinioară. E un prilej cu inteligență găsit de a oferi atenția unui omagiu cald, pe deplin meritată la o aniversare atât de venerabilă cum e împlinirea a 80 de ani de existență. Cine are încă proaspătă imaginea trupelor nomade de actori evrei, care coindau în tîrziu moldovene din spectacole pe unde apăreau, care nu odată își imprumutau „costumele de epocă“ de la vreun fel de orașel, și-și plăteau masa de seară cu două bilete la stă pentru mamele de a doua zi, încearcă un fior de simfonie reînviind bătăinele personajelor: Herșule Ostropolier și cei doi Kune-Leml, Menachem Mendel și Seine Seindl, Zeig Șor, Iankale și Ițke Faier. Cu hazul și verva lor specifică, aceștia se desprind din paginile unui vechi album muzical, oferindu-și cu generozitate serviciile. Numai că stimate Comedie — înzestrată, după cum spunem, cu principialitatea celui mai exigent critic — simte astăzi nevoia unor eroi actuali cărora le dă cu preluștă cîntecul în spectacol, refuzându-și cu amabilitate pe bătrînii ei prieteni.

În ciuda bunelor intenții ale Comediei și a autorilor, această primă parte rămîne poate cea mai valoroasă a spectacolului. Autorii au aici doar meritul, care trebuie totuși apreciat, de a fi găsit ideea împreună a acestor personaje (pentru că textele dezbătute de ei sînt respectate cu fidelitate). Iar colaboratorii de felul lui Salom Alechem, Goldfaden, Gherșonohn, Ranetti Roman nu sînt, desigur de

Teatrul Evreesc de Stat

disprețuți. Dar și atunci cînd rămîn doar ei singuri și întorcîndu-se cu fața spre realitatea contemporană, își încordează lira sau arcul spre a te prezenta, I. Flavius și I. Berg realizează unele lucruri interesante. Copleșite de felul celor intitulate „Nou și vechi“, „Un minut“, spiritualul monolog înscenat „Madam Cohn“ sau scena „Kapore-hindl“ sînt fără îndoială mostre de preț ale genului. Desigur obiectivul satirei sau ironiei lor îndădătoare sau mai suporant pînă acum atîc — mai mult sau mai puțin eficient — a zeci și zeci de scriitori. Dar în cazul de față autorii au venit cu umorul și fantezia personală, acordînd prin aceasta originalitate și înedit creațiilor lor. Există în spectacol numeroase cântecuri valabile care pot fi discutate și chiar contestate — cum ar fi cel intitulat „Ahaș și alker“ (Cantorul beat) — inspirat după un disc imprimat acum cîțiva zeci de ani de un cântăreț american, și pe care I. Flavius și I. Berg l-au actualizat într-un mod forțat și cinic, pînă la melodramatic. Cîntecul vechi găsește desigur și în scena „Maternitatea“ și am mai putea reproșa autorilor că în general partea a doua a spectacolului nu se încheie, nu are o logică dramatică proprie. Dar scelerile acestea nu au putut umbri ceea ce există valoros în textele celor doi scriitori și care constituie realitatea premiza valabilă a unui spectacol interesant.

Textul a fost încredințat unui regizor cu mult bun gust și rafinament artistic, artistul emerit Mauriciu Sekler, care nu s-a zgîrcit în folosirea a tot ceea ce îi putea oferi specificul spectacolului de estradă. Transpus pe scenă, libretul a căpătat o viață plină de strălucire, de grație și eleganță; iar colaboratorii pe care și-i a ales, pictorul scenograf George Voinescu, creațiile de costume Pamy Maximilian, ca și maestra de bale Elena Penescu Liciu, i-au adus regizorului, în acest sens, un aport consistent. Poate chiar, urea, prea consistent. Pentru că deși bogăția cântecului plastic, a costumelor și a diversității coreografice și a caracteristicilor a estradei, folosită excesiv ca poate acoperi unora textul. Fapt care s-a întîmplat pe alocuri și în spectacolul de față. Ochii și auzul de desfatat, înclîni pînă la sfîrșit de idei pe care îi transmite textul.

O scenă din spectacol

Gratulațiile acestora de ordin plastic, și coregrafic sînt destule în mai sus pomenitul număr „Cantorul beat“, care și din punct de vedere regizoral e desuș și de un gust îndolnic. Am mai lăsat cerut poate regizorul mai mult grijă la legirile din ecenaș ale actorilor, care sînt unora destul de brusc și atîngace, rîndînd finalurile numerelor. În general, însă amprenta regizorală se simte în toată munca actoricească.

E drept însă că regizorul a putut asigura spectacolului său un asemenea nivel calitativ, pentru că a lăsat cu actori valoroși și îndrăgostiți de arta lor. Cronica noastră de apreciere a spectacolului de estradă și pus în discuție în situația îngrată de a trece ușor sau chiar ignora aportul adus de unii din actorii colectivelor: simpla înșirare a numelor lor ar ocupa un spațiu apreciabil. Să ne fie deci iertate eventualitățile și înșirările omioșilor. Ne exprimăm însă satisfacția de a fi revăzut un actor talentat care nu fusese folosit în anteriorul spectacol de estradă — I. Alperin și care își marturisește din nou însușirile de comic, în rolul lui Copel Enger și în duelul „Ilovici-Smilovici“. Artista ementa Șevila Pastor se remarcă prin verva sa nealterabilă — cu dărmice risipite în „Madam Cohn“. Dina König e o „Comedie“ plină de distincție și eleganță, Lia König-Stolper, înclătătoare în al său lăncăle (poate cel mai reușit număr din spectacol). Iudith Krosenfeld, plină de temperament. Apreciește noastră se adresează și actorilor Isaac Hava, Samuel Fischer, Manio Rippel, Abrama Goldner, Willi Reber ca și cântăreților Leonie Waldman, Sonia Gurman, Biliama Stulovici, Idica Rubinski. De altfel reține unii spectacol de estradă e condiționat, mai puțin de răsile realizări actoricești — fie ele din valoroase — ci de omogenitatea spectacolului, obținută numai prin sudura întregului colectiv.

Iar dacă „Hai să rîdem!“ e un spectacol bun aceasta se datorează fără îndoială tuturor realizatorilor săi. Și, în mare măsură, celor doi compozitori care i-au creat muzica, H. Schwartzman, — acest bun cunosător al folclorului evreesc, pe care îl valorifică cu măiestrie — ca și talentatul E. Săcușel, oferea spectatorilor o admirabilă seară muzicală. Cînd pleci din grădina teatrului, porți pe buze melodii cîntate pe scenă, gîndindu-te că spectacolul ar putea purta tot atât de bine și titlul „Hai să cîntăm!“.

SANDA FAUR

Cîntecul moșului

Cît îi muntele de mare
Codrul n-are alinare
Tine-și frunza-n legănare
Ca și moșul pe cărare.
Cînd pleca plin de durere
Cu donji și cu ciubere
Tot pe drum, pe drum de țară,
Călător făcînd pe-o vară —
Tot pe drum bolovănos
Călător fără folos —
Tot pe drum gătît cu stelu
Dormea moșul-n obiele.
Și dormea moșul-n picioare
Tot pe drum gătît cu soare
Fără pic de alinare;
Stringea moșul în cotigă
Măla pentru mămăligă.
Și-aurea foamea cum striga,
Și-aurea foamea cum lătra
De valul muntii de piatră
Și-l ajungea dor de casă
De pruncuși și de boreasă;
Dar moșul se-nțărea
Și din gură cînta:
— „Di, di, di, murgului meu
Știe tîta că tîra greu
De-am ajuns-n Bărgan
Tîi da orzul pe-un gîvan
Și cu apa Dunării
Murgule, te-o înfîrî.
Di, di, di, pînă la șes
Unde crește grîul des
Și bobul ovăzului
Gras ca poama cornului!“.

Și-așa moșul pribegea
Pînă lătu-i îngheț.
Cît îi muntele înalt
Cîntă codrul rămurou
Din izvoare și frunză
Vesul depărtări apucă
Pribegind ca o nălucă
Peste văi și peste coame
C-a scîlpai moșul de foame
Nu mai umbli peste țară
La cotigă cu-o ieppoară.

Îarna vine, vara trece,
Moșul cîntă și petrece.
Pe căile munților
Munților vîlcilor
Mă răsarî de-un izvor
Nu-i izvor de apă lină
Ci din el curge fîrînă
Și-aure moșul-n casă pîltă
Că-i e barda ascuțită
Cin cu barda bădușită
Izvorul mi-l omenește;
Belyugul izvorului
E darul paritului
Pentru viața omului.

Culeasă de ION SOCOL

În comuna Arșeni,
raionul Clujeni,
regiunea Cluj

Ce să citim

ÎN EDITURA DE STAT
PENTRU LITERATURA ȘI ARTA

AU APARUT:

- I. AGRIȘICEANU — Arhanghelii
552 pagini 9,40 lei
M. SEBASTIAN — Opere alese
(vol. I).
542 pagini 8,55 lei
I. BRAD — Cîntecul pămîntului
natal.
166 pagini 2,55 lei
CORNELIU LEU — Ochiul dracului,
490 pagini 6,80 lei
A. GH. VAIDA — Clocote (Ediția
II-a).
662 pagini 11,80 lei
GEORG SCHERG — Giordano
Bruno.
198 pagini 8,85 lei

Tablouri dintr-o expoziție

Pe marginea expoziției
de artă plastică sovietică

În fața unei cor-tine galbene stă emoționat o fetiță gătită cu sarafan și basma și nu știe dacă trebuie să mulțumească sau să fugă. În fața ei în sala expoziției stă o altă fetiță, ceva mai mărioasă și privește lung, lung și de multă vreme tabloul lui P. A. Oborin „Primul succes“. Îi place desigur felul în care pictorul a reușit să prindă gingașia micuței artistice, emoția și bucuria primului ei succes. Și deși în cadrul aurit al tabloului nu apare decît micuța cu sarafan și basma, aparita aceasta e atât de sugestivă, înclîndu-se din ea, fetița care o privește, bănuie prezența a zeci de spectatori entuziasmați, aude aplauzele și uralele care vin din sala aceea nevăzută, o fac pe mica arti-

la stilul de veche gravură, păstrînd ceva din maiestria vechilor icoane, V. A. Favorski, a păstrat stilul popular, numai așa între aceste și ilustrațiile sale s-a statornicit o perfectă unitate. Ilustrațiile puțin vorbi că și cele ale lui Kibrik fără text, despre acea depărtată și eroică perioadă din istoria poporului rus.

Curios, dar în același timp atrăgător și oarecum fascinant pare vizitatorului tabloul lui S. A. Glukov „Pe cheul Bombyului seacă“. Se datorează această senzație culorii sau mișcării? Privind tabloul lui Glukov, ai impresia că sub cerul albastru închis al a-murgului, totă cea lume înșirată pe un chei invizibil, se mișcă, iese din cadrul, urmîndu-se unul pe altul. Te gîndești fără voia ta, așa cum fără voia țîi exprima cu voce tare gîndurile unui student de la Institutul de Arte Plastice „N. Colar Grigorescu“:

KUKRINKSI: Ilustrație la „Don Quixote“ de Cervantes.

stă din fața cortinei să se îmbujoreze. Și nu mai puțin îmbujorat e mica vizitator la expoziție, care aici din București, la mi de kilometri depărtare de locul unde pictorul a prins pe pînă primul succes al unui copil, stă încă în fața unui tablou cu cadru aurit, din care-i simțim limid și totuși cochet eroia lui P. A. Oborin.

De un deosebit succes se bucură în expoziție, ilustrațiile de carte și mai cu seamă, cele ale lui Kibrik la „Coșul Breugnon“, „Nevăstulca“ lui Kibrik, sugestiv și expresivă figură, vorbește privitorilor cu ochii, cu cîră din colțul gurii, cu întreaga ei figură de femeie și totuși de nevăstulcă. E proaspătă și sîcîră, drăgălașă și totuși ascuțită, asemenea aceluia mic animal de pradă, căruia îi poartă numele „Coșul de gînduri“ sau „Preotul Chamay“ sînt la fel de sugesive, de vii, de grațioase. Aproape nu ai nevoie de text ca să înțelegi caracteristicile personajelor, spune cineva în apotele meu. Nu știu al cui e glasul, dar care deprelate, ilustrațiile lui Kibrik trăiesc și fără text, și cu opere de artă. Nu oare aceasta trebuie să fie stridărea ilustrațiilor? Cu ilustrația sa să vorbească asemenea unui tablou, chiar atunci cînd textul lipsește?

Cu totul altul este genul ilustrației lui V. A. Favorski la „Oastea lui Igor“. Lucrate în peniță, în linii subțiri, ele au ceva din vechile gravuri ale evului mediu. Iaroclovna apare aida vechilor domoște și kneagline de pe pereții bisericilor, în manie lungă orientată, purtînd coroana și vălul, avînd minilo înțînse la rugă și implorare. Așa și nu altfel ne-am închipuit cîntînd „Oastea lui Igor“ pe doamnele acelor timpuri și numai așa.

În după amiază aceea a unei zile de lucru, prin fața tablourilor expoziției de artă plastică sovietică s-au perindat zeci și zeci de cetățeni ai Bucureștilor. S-au oprit îndelung pe fața gravurilor în lemn ale lui P. D. Konstantinov, în fața litografiilor lui Vaney și a litografiilor Ostroumov-Lesheva, „Funiile corăbiilor“, au simțit peripeziile lui „Don Quixote“, au discutat lucrările de diplomă ale sînelor pictori Klonochi și Iohanson, au cercat grupul sculptural al Văreș Mubina. Odată cu ei am cercetat și ce amnat expoziție. M-am oprit acolo unde ei s-au oprit, am ascultat gîndurile rostite ale unora, aprecierile și comentariile altora. Și am scris aceste rânduri, care nu sînt o cronică plastică, ci impresiile unui vizitator despre cîteva tablouri ale unei expoziții.

MARIANA PIRVULESCU

CRONICA LITERARĂ
POEZIA FERICIRII LUPTĂTOARE

(MARIA BANUȘ: „Se arată lumea“, versuri — E. S. P. L. A.)

În creațiile mai recente ale poetului apar din nou motivele „părinții și copiii“. Ne vom oprit asupra poeziei „Copiii ne-așteaptă“, în măsură să servească mai bine demonstrației, deși motivul este ilustrat și de alte versuri.

Cititorul părinte este pus în fața unei probleme de etică socială: atenția și grija pe care o datorează părinților aduse la viață de ei. Faptul că un părinte nu găsește vreme să se ocupe de micuții lor o întîmplată, de fapt și de adresă un cuvînt vibrant, de fapt și de adresă o pledoarie pentru una din laturile fericii: fericia de a te bucura de viitorul care se dezvoltă chiar sub ochii tăi. Autenticitatea și puterea de comunicare a poeziei este realizată prin imbinarea armonioasă între o atmosferă plină de naivitate copilărie și sobrietatea reținută pe care această problemă o reclamă, lăsată cum se exprimă de pildă cumințenia bătrînească a copiilor lăsați tot timpul pe seama bunicii.

— „Bino,
spune bătrînul
am pierdut!“
— „Am pierdut!“
se-nvîlăie fetița,
răducîndu-și trîlă
codița.

— „Dar noi avem atîtea nădăbări
pentru mine și tată,
despre cămîle și împîrțuți,
despre America și despre Snagov,
despre țigri și-altoni,
și pîrte și pomii.“

ori înalte de înserare,
să punem unelele jos,
să ne odăim frumos
lață și minii,
de praf de piatră,
de praf stelar,
de sudore și de nectar,
și să ne întorcem către copii
în floare zi.

Preocuparea pentru o poezie agitată, locuș, miliantă, a existat la Maria

Banuș încă din perioada ciclului „Cîntec sub tancuri“ manifestată ulterior în versurile din „La masa verde“, „Patronul“, „Chemare“ și „Slavă eroilor Doftanei“. În primăvara anului 1954, „Despre părinți“, continuă această preocupare, care însă se deslășoară pe un registru nou. Și este interesant de observat cum poezia poeziei, cîntecului, evocătoarea privilegiată de odinioară a lăncșanilor și Sărilor a reușit să realizeze acest poem liric, pe un înălțare a unor personaje rurale și prin prezența oamenilor ogoarelor cu

toată vitalitatea și înțelepciunea lor autentică.
O lume nouă! Și un nou Columb
Răstărește vîrte simple ca: „porumb“,
Și: „grăpă“, și: „ogor înclîmînt“,
Și: „... să o dă spun ce prășie t-am dat“.

Și seapără mereu cuvîntele-zări:
„Experiență“, „experimentări“.
Și totuși pare simțu-i și firea
El vin la micușii și poeziesc...

În fața acestei puteri majestuoase, putere pe care îl-o dă conștiința statorniciei, a dreptului dobîndit prin dărmarea înfrîmării de veacuri, a încrederei în viitor, revendicării „domeniului Fost“ asupra „aceluia străbun“, stîrnește disprețul și deridarea pe care ai avea-o față de cîntecul poeziei sau prefăcînd în putere Căpîlului.

Reducîndu-l în volum a poemului „Despre părinți“ ne-a făcut să vedem cum ea poartă a plății și aici un tribut sfînjitor pentru unitatea lucrării și pentru puritatea lui ideologică. Ecoul teoriei ascultării luptei de clasă se fac auzite în ultima parte a poemului — de altfel, această parte este deosebită și din punct de vedere artistic.

Activități mai recente a Mariei Banuș îi datorăm și un alt poem valoros, „Tîi te vorbesc, America!“.

Pentru a evoca America simplă, o-pusă unei alte Americi a propagandei lurbunde, poeta încearcă coarda sensibilității, a gingășiei, a bucuriilor cancanice. În seara liniștită a unei familii de americani „băieții și fetele vin de la lucru“, mama pune mîncarea la înclînt pe sobă, copiii mai mari fac glume pe seama ghidurilor mezinului. Poemul nu este cîntec de putin o idealizare a lînei domestice, un îndemnul la retragerea în microcosmul familiei.

Modesta fetele a omului de rînd pune războiul, „băstema de mine“ sub un fascicul de raze orbitoare. Nimeni nu vrea să rupă America „creanga lăcătului său“, nimeni nu vrea să-l pusti-lască grădini, oameni simpli nu doresc fiacără sub care „ar froni îngrădite și-a-ar surpa“ grîniile, acoperiri.

Și totuși pare simțu-i și firea
El vin la micușii și poeziesc...

În fața acestei puteri majestuoase, putere pe care îl-o dă conștiința statorniciei, a dreptului dobîndit prin dărmarea înfrîmării de veacuri, a încrederei în viitor, revendicării „domeniului Fost“ asupra „aceluia străbun“, stîrnește disprețul și deridarea pe care ai avea-o față de cîntecul poeziei sau prefăcînd în putere Căpîlului.

O menton, din vîrștele ei cele mai timpurii a început să dorească mai bine, să caute frumusețea, să furească vîrșii și să se zbata pentru îndeplinirea lor. Meni să sugereze dobîndirea unui ideal rîvnii, cîntecul fericii a putut fi trivializat, în ordi-durile în care „a la fericiți“, înserina „a pune mîna“ pe o moștenire bogată. Dar înțelesul lui nobil s-a păstrat și, asemenea unui mesaj din partea acelor premergători ai noștri a căror rîvnă spre fericie a pre-gătit timpurile de astăzi, noi am preluat cîntecul, înfrumusețîndu-l cu o strălucire nouă. Pentru poezia care luptă să apropie era comunismului, fericierea înseamnă contopirea lui cu bucuriile și aspirațiile semenilor, satisfacția de a se simți semănător în mijlocul unor țărini mînoase, domoie de grăunțele sale, simțămîntul că în a-cordurile pline de măreție ale simfoniei timpului își aduce și el contribuția, deosebită de a altora, dar alîndu celorlalte țeluri.

Ultimul volum de versuri al Mariei Banuș face mărturia unei asemenea fericii. Poeta care în 1949 punea în volumul intitulat „Bucurie“ poezile „La masa verde“ și „Patronul“ alături de „Republica în sărbătoare“ nu și-a schimbat concepția despre fericie. Mai mult, în „Se arată lumea“ dorința de a se apropia de toate bucuriile vieții se deslășoară pe o parituri alcătuită cu mai mare grijă pentru complexitatea părților ei componente, astfel încît imnul de laudă adresat „severei fericii luptătoare“ departe de a proslăvi o euforie perpetuă, aduce în mod distinct și ecouri de voci ale celor care nu văd cu ochi buni fericierea noastră. Împotriva acestora din urmă, cele mai bune versuri din „Se arată lumea“ nu luptă cu împotrivă și a-postrofă, ci, așa cum se vede mai cu seamă în „La porțile raiului“, poemul care încheie volumul, prin oglindirea artistică a trăsăturilor de caracter nobile a căror înflorire epoca noastră o determină și o înlesnește.

Unitar în concepție, cu cîcluri și poezii sudate între ele, primir-o direcție comună, volumul Mariei Banuș se în-fățișează eterogen în privința realizării artistice. Credem totuși că prezența în volum a unor poezii mai vechi ca „Bătrînul etag“, „Fîlor mei“, „Slavă eroilor Doftanei“, „Revedere“ sau „Cîntecul părului alb“ nu aduce prejudicii prestigiului poeziei deoarece pune cili-

La aceasta se adăugă unei expresii prea încălcată, abundența simbolurilor și a figurilor de stil, care ridică numeroase greutăți de înțelegere pentru cititori.

BORIS BUZILA

trăiesc hotarele țării, aparțin cu
permite construirea socialismului în
Republica Populară Română,

Actualitatea INTERNAȚIONALĂ

U.R.S.S., R.D. Germană și Iugoslavia construiesc în comun o mare uzină de aluminiu

MOSCOVA (Agerpres). — TASS transmite următorul comunicat comun al guvernelor U.R.S.S., R.D. Germană și R.P.F. Iugoslavia. În urma tratatelor care au avut loc, guvernele U.R.S.S., R.D. Germană și R.P.F. Iugoslavia au semnat la Moscova un acord cu privire la construirea în Iugoslavia a unei întreprinderi industriale de aluminiu.

Acordul prevede că guvernul R.P.F. Iugoslavia va începe în 1956 construirea unei uzine de aluminiu cu o capacitate de 100.000 tone de aluminiu anual.

Guvernul U.R.S.S. și guvernul R.D. Germană vor colabora cu guvernul R.P.F. Iugoslavia la construirea primei părți a acestei uzine, care va avea o capacitate de producție de 50.000 tone de aluminiu anual, și a hidrocentralelor pentru alimentarea uzinei cu energie electrică, la lărgirea extractiei de bauxită și a producției de sodă și de electrozi în întreprinderile existente, în cantități necesare pentru producerea de 50.000 tone de aluminiu anual.

Prima parte a uzinei de aluminiu

O hotărâre a celei de a 7-a plenare a C.C. al P.M.U.P.

VARSOVIA 4 (Agerpres). — P.A.P. transmite: Plenara a 7-a a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez a hotărât să anuleze partea privitoare la acuzațiile neîntemeiate și greșite de toleranță față de agenții dușmani, formulate împotriva tovarășilor Wladyslaw Gomulka, Mar Jan Spychalski și Zenon Kliszko, cuprinsă în rezoluția plenarei a 3-a a C.C. al P.M.U.P. din noiembrie 1949.

După cea de a 7-a plenară, reprezentanții Biroului Politic al C.C. al P.M.U.P. au avut o convorbire cu tovarășul Wladyslaw Gomulka, în cursul căreia au fost discutate între altele problemele fundamentale ale plenarei a 7-a a C.C. al P.M.U.P.

Biroul Politic, după ce a ascultat un raport asupra acestei convorbiri, a hotărât să-l repună pe tovarășul Wladyslaw Gomulka în drepturile sale de membru de partid.

Funerariile lui I. I. Nosenko

MOSCOVA 4 (Agerpres). — TASS transmite: La 4 august, în Piața Roșie din Moscova au avut loc funeraliile ministrului Industriei de construcții, navală al U.R.S.S., Ivan Iosifovici Nosenko, membru supleant al C.C. al P.C.U.S., deputat al Sovietului Suprem al U.R.S.S.

În cursul mitingului de dolu, la tribuna marelui V. I. Lenin și I. V. Stalin se aflau conducătorii Partidului Comunist și ai guvernului sovietic — N. A. Bulganin, N. S. Hrușciov, G. M. Malenkov, M. G. Pervuhin, K. E. Vorosilov, G. K. Jukov, L. I. Brejnev, N. A. Mușitdinov, A. B. Arisov, N. I. Beliaev, P. N. Pospelov.

La sfârșitul mitingului conducătorii partidului și guvernului ridică cu grijă urna cu rămășițele celui dispărut și se îndreaptă spre zidul Kremlinului. În salvele de artilerie, în acordurile unui marș funerar, urna a fost așezată în nișa zidului.

Recent au fost reluate la Moscova, după o întrerupere de 4 luni, tratativele sovieto-japoneze cu privire la normalizarea relațiilor dintre U.R.S.S. și Japonia. După cum se știe, tratativele în această problemă importantă, care au început la Londra în iunie 1955, au fost întrerupte la 20 martie 1956 potrivit dorinței delegației japoneze.

Este absolut firesc că tratativele sovieto-japoneze atrag în prezent din nou în mod deosebit atenția opiniei publice. De încheierea cu succes a tratatelor depinde rezolvarea a încă unei probleme internaționale nerăzolvate, ceea ce este necesar în interesul înținerii păcii generale, în interesul stabilității continue a încrederii.

Ponderele sovietice și japoneze nu pot considera normal faptul că în cursul perioadei de peste 10 ani de la terminarea celui de al doilea război mondial între țările noastre vecine tot mai dăunătoare încă, din punct de vedere juridic, „starea de război”. Este clar, că în menținerea acestor relații atât interesele în primul rând anumite cercuri străine, care lău tot felul de măsuri pentru a împiedica înțelegerea și acordurile unii marș funerar, urna a fost așezată în nișa zidului.

Nu puțin așezată în nișa zidului, după o întrerupere de 4 luni, tratativele sovieto-japoneze atrag în prezent din nou în mod deosebit atenția opiniei publice. De încheierea cu succes a tratatelor depinde rezolvarea a încă unei probleme internaționale nerăzolvate, ceea ce este necesar în interesul înținerii păcii generale, în interesul stabilității continue a încrederii.

Este absolut firesc că tratativele sovieto-japoneze atrag în prezent din nou în mod deosebit atenția opiniei publice. De încheierea cu succes a tratatelor depinde rezolvarea a încă unei probleme internaționale nerăzolvate, ceea ce este necesar în interesul înținerii păcii generale, în interesul stabilității continue a încrederii.

va fi terminată și dată în exploatare cel târziu în anul 1961.

Pentru finanțarea construirii primei părți a uzinei de aluminiu, a hidrocentralelor și a întreprinderilor conexe, guvernul U.R.S.S. și guvernul R.D. Germană acordă guvernului R.P.F. Iugoslavia, în mod egal, un credit pe termen lung în suma de 700 milioane ruble cu o dobândă de 2%. Creditul va fi rambursat prin livrări de aluminiu în U.R.S.S. și R.D. Germană, produs de această uzină și prin livrări de laminat de aluminiu.

În cazul creditului, Uniunea Sovietică va livra Iugoslaviei o cantitate corespunzătoare de grâu; sumele realizate din vânzarea grâului vor fi folosite pentru finanțarea cheltuielilor interne ale Iugoslaviei legate de construirea susmenționatei întreprinderi.

Guvernul U.R.S.S. și guvernul R.D. Germană s-au declarat de acord să dea R.P.F. Iugoslavia un credit pentru finanțarea lucrărilor de construcție a celei de a doua părți a uzinei de aluminiu; (guvernele semnatare

ale acordului vor stabili ulterior condițiile creditului și termenul când va fi acordat).

Acordul prevede că organizațiile corespunzătoare ale părților contractante vor colabora la proiectarea, construirea și organizarea întreprinderii care urmează să fie construită și că organizațiile sovietice și organizatiile din R.D. Germană vor asigura livrarea de utilități, acordarea de ajutor tehnic în procesul de construcție, montarea utilităților, darea întreprinderilor în exploatare și predarea către partea iugoslavă de licențe și documentație tehnică, necesare pentru organizarea producției în întreprinderile ce se vor construi; predarea documentației se va face în trei plăți.

Tratatul va avea desigur în spiritul înțelegerii reciproce și al dorinței părților ca acest acord să servescă nu numai intereselor părților contractante, ci și înținerii și dezvoltării colaborării economice internaționale.

Acordul a fost semnat de șefii delegațiilor: din partea sovietică — K. Koval, din partea R.D. Germană — F. Seibmann, din partea iugoslavă — A. Humo.

O delegație a sindicatelor iugoslave va vizita R. P. R.

BELGRAD 4 (Agerpres). — Tantiug transmite: Răspunzând invitației Comitetului Central al sindicatelor din Republica Populară Română o delegație a sindicatelor iugoslave condusă de Djuro Salaj, președintele Comitetului Central al Sindicatelor, va vizita orașul București la începutul lunii septembrie.

În felul acesta reprezentanții sindicatelor iugoslave vor înlocui vizita pe care o delegație a Comitetului Central al Sindicatelor din R.P. Română în frunte cu George Apostol, președintele Comitetului Central al Sindicatelor, a făcut-o în R.P.F. Iugoslavia la începutul anului curent.

Succesul ansamblului C.F.R. în Franța

PARIS 4 (Agerpres). — După succesul deosebit obținut la Festivalul Internațional de Folclor de la Nizza, care a avut loc între 13 și 18 iulie, grupul de dansatori și instrumentiști populari al Ansamblului de cîntece și dansuri C.F.R. Giulești a dat o serie de spectacole în mai multe localități din sudul Franței, printre care Juan-les-Pins, Nizza și Marsilia.

Cele patru spectacole prezentate în sala teatrului „Alcazar” din Marsilia sînt comentate cu entuziasm de presa locală. Astfel, sub titlul „Frumosul succes al dansului folcloric românesc”, ziarul „Le Provençal” scrie: „Totul este perfect de bine pus la punct. Găsiți plăcerea dansului. Formația muzicală este de asemenea de o înaltă calitate avînd instrumentiști minunați”. Ziarul „La Marseillaise” scrie: „Un spectacol excelent în care se găsește întreaga bogăție a folclorului românesc și pe care publicul din Marsilia îl primește cu aclamații”.

La 31 iulie, continuîndu-și turneul, formațiunea artistică a ansamblului a dat un spectacol la Monaco, pe stadionul Louis II. Un public foarte numeros a bîsat așteptările deosebite ale spectacolului, care trebuia să dureze două ore, s-a prelungea la trei ore.

Eugene Dennis protestează împotriva unui proiect de lege reacționar

NEW YORK — Agerpres: Secretarul general al Comitetului Național al Partidului Comunist din S.U.A., Eugene Dennis, a trimis o telegramă președintelui Eisenhower cerîndu-l să anuleze proiectul de lege privind mărirea pedepsei prevăzute de legea Smith de a 5 la 20 de ani în închisoare. După cum se știe autoritățile americane se folosesc de legea Smith pentru a condamna membrii partidului comunist, sub învinuirea de „a complota răsturnarea cu forță a guvernului american”.

Telegrama spune între altele: „A doptat fără auzi public sau o matură deliberare de către organele legislative, această măsură prevede pedepse barbare pentru simpla folosire de cuvinte. Aceasta va provoca indignare nu numai în rândurile simpatizantilor Constituției americane, dar și în rândurile oamenilor cinstiți din lumea întreagă care speră că Statele Unite au renunțat la maccarthism”.

Consiliul N. A. T. O. recomandă menținerea trupelor americane în Islanda

WASHINGTON 4 (Agerpres). — După cum s-a mai anunțat, noul guvern al Islandei a cerut revizuirea tratatului islando-american din 1951, în vederea retragerii trupelor americane de pe teritoriul Islandei. Guvernul islandez și-a exprimat această poziție atât în comunicate publicate recent de ambasadele sale din S.U.A. și U.R.S.S. cât și într-o cerere oficială adresată Consiliului N.A.T.O.

Politiia guvernului Islandei a provocat cea mai vie îngrijorare în cercurile conducătoare din S.U.A. care și-au exprimat în mod făcînd intenția de a nu renunța la bazele lor din Islanda.

În urma presiunilor acestor cercuri, Consiliul N.A.T.O. a răspuns cererii guvernului islandez prin „recomandarea” de a se menține trupele americane pe teritoriul Islandei. În acest răspunsul Consiliului N.A.T.O. la cererea guvernului islandez, publicat de departamentul de stat al S.U.A. se arată că trupele americane trebuie să rămînă în Islanda deoarece această țară este una din cele mai importante baze ale N.A.T.O. Islanda este calificată drept o „poziție cheie” pentru N.A.T.O. drept „linia naturală de comunicații navale și aeriene între America de Nord și membrii europeni ai N.A.T.O.”.

ÎN CITEVA RINDURI

• În seara de 2 august ansamblul artistic din orașul Taitian (R.P. China) a dat un spectacol special pentru ansamblul românesc de cîntece și dansuri populare „Giulești” din R.P.R. Oaspeții români vor rămîne în acest oraș timp de șase zile și vor da patru reprezentații. (China Nouă).

• Potrivit datelor oficiale date publicității în Italia, în 1950 de localități din Italia au fost formate pînă în prezent comitete municipale cu o majoritate de stînga. (A.N.S.A.).

• În Uniunea Sovietică au sosit două grupuri de tineri și tînere din România și Cehoslovacia care și-au exprimat dorința de a participa la strîngerea recoltei pe pămînturile destelate din Siberia și Kazahstan. Oaspeții vor rămîne la Moscova două zile iar apoi vor pleca în Kazahstan (TASS).

• Guvernul Indoneziei a anunțat la 4 august că a hotărît să nu mai recunoască și să nu mai oculte datele Indoneziei față de Olanda, enumerate în acordurile conferinței „mezel rotunde”, pe care Indonezia le-a denunțat în februarie a.c. (France Presse).

• La 4 august Mossadik, fostul prim ministru al Iranului, a fost pus în libertate. În august 1953 el fusese condamnat la trei ani închisoare. (France Presse).

In jurul tratatelor sovieto-japoneze

a unui acord comercial și de plăți cu Japonia.

Dacă nu vor exista restricții și discriminări în comerț, în următorii cinci ani Uniunea Sovietică ar putea plasa în Japonia comenzi de nave comerciale și de pescuit de mare tonaj, lanțuri plutitoare, reparări, capitale de nave sovietice, comenzi de materiale rulant de cale ferată, utilități energetice, industriale și alt fel de utilități. Uniunea Sovietică ar putea să achiziționeze, de asemenea, unele mărfuri de larg consum și materii prime (de pildă, fier toars de mătase vegetală, mătase brută etc.). În schimbul livrărilor japoneze U.R.S.S. ar putea vinde Japoniei mîrfuri care o interesează, ca de pildă, lemn de construcții, cîmbră, minerul de mangan și crom, cantități concentrată, metale prețioase din grupul platinel, petrol și produse de petrol, hîmbac, cereale etc.

Totodată, întrucît se așteaptă dezvoltarea economiei U.R.S.S. și a Japoniei în perioada posibilă, precum și de promisiunile și cererile cercurilor de afaceri japoneze, Uniunea Sovietică consideră că în următorii cinci ani schimbul comercial anual dintre cele două țări poate atinge cel puțin un miliard de ruble (cîte 500 milioane ruble de fiecare parte).

Este neluocnic că în relațiile comerciale dintre Japonia și U.R.S.S., principii naționali celei mai favorizate trebuie extins asupra Uniunii Sovietice, nu numai în ceea ce privește libertățile vamale, ci și în privința altor rezulți levate de exportul și importul mărfurilor, așa cum prevede tratatul de pace dintre Japonia și India și tratatul de la San Francisco.

Dar mai există încă obstacole în calea normalizării relațiilor sovieto-japoneze. Acest lucru li se dovedește și prin apariția în presa japoneză, printre aceste obstacole, sînt mai ales pretențiile neîntemeiate ale părții japoneze în problema teritorială. Care este fondul acestei probleme?

Articol apărut în ziarul „Pravda”

Este bine știut că încă în declarația de la Cairo din 1943, au fost stabilite într-o formă generală condițiile rezolvării problemei teritoriale. Ulterior, în declarația de la Potsdam din 26 iulie 1945 s-a arătat direct că „condițiile prezente în declarația de la Cairo vor fi îndeplinite și suveranitatea Japoniei va fi limitată la insulele Honshu, Hokkaido, Kiusiu, și la insulele mai mici, pe care le vom lăsa”. Prin actul de capitulare din 2 septembrie 1945, Japonia a acceptat necondiționat prevederile declarației de la Potsdam.

Se știe, de asemenea, că la 8 septembrie 1951, Japonia a semnat la San Francisco, tratatul de pace, în care se spune clar și precis: „Japonia renunță la drepturile, jurisdicțiile și pretențiile asupra insulelor Curile și asupra celei părți a insulei Sahalin și asupra insulelor care sînt în Sahalin, asupra cărora Japonia a dobîndit suveranitatea potrivit tratatului de la Portsmouth din 5 septembrie 1905”. Prin acordurile internaționale mai sus menționate, a fost astfel rezolvată definitiv problema Sahalinului de sud și a insulelor Curile.

Se știe, de asemenea, că în acordul de la Grimeea, adoptat de cele trei mari puteri în anul 1945, în problema teritorială Orient este au hotărît clar și precis să restitue Uniunii Sovietice partea de sud a insulei Sahalin și toate insulele care sînt în Sahalin, precum și insulele Curile. Aceste hotărîri au fost preluate definitiv și necondiționat Uniunii Sovietice. Și dacă în timpul tratatelor de la Londra, Uniunea Sovietică a declarat că este de acord să transfere Japoniei în anumite condiții insulele Habomai și insula Sikotan, ca a făcut acest lucru pornind de la politica sa de pace și dorință să ajute Japonia.

Trebuie amintit că poziția guvernului

sovietic în problema teritorială a fost expusă clar și complet la 9 mai a.c. de către N. A. Bulganin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., în cadrul convorbirii cu dl. Kono, ministru agriculturii și silviculturii al Japoniei. După cum s-a aflat în cadrul acestei convorbiri s-a spus între altele, că renunțarea Uniunii Sovietice la insulele Habomai și Sikotan, constituite o concesie importantă făcută de U.R.S.S. în scopul reînnoțirii cîr mai grabnice a relațiilor dintre țările noastre. Este de la sine înțeles, că această concesie din partea sovietică nu poate fi tradusă în fapt, decît cu condiția normalizării relațiilor teritoriale, cu alte cuvinte, cu condiția încheierii unui tratat de pace între U.R.S.S. și Japonia.

Opinia publică sovietică s-a așteptat că partea japoneză va înțelege și va accepta înțelesul acestui act înțelimos al Uniunii Sovietice. Dar, după cum reiese dintr-o serie de comentarii ale ziarelor japoneze și din poziția adoptată de partea japoneză în tratativele de la Moscova, deocamdată acest lucru nu se constată.

Partea japoneză a ridicat din nou problema teritorială și insistă în prezent să se transfere insulele Kunasir și Iliurup, situate în partea de sud a insulelor Curile, care aparțin Uniunii Sovietice. Așadar, partea japoneză încearcă să prezinte lucrurile ca și cum problema teritorială n-ar fi fost rezolvată prin acordurile internaționale corespunzătoare și ca și cum ar exista temeiuri de a căuta să se obțină din partea Uniunii Sovietice schimbarea poziției ei în această problemă. După cum s-a aflat, în timpul tratatelor, în cadrul examinării problemei teritoriale, partea sovietică a arătat că cele două părți trebuie să se bazeze pe acordurile internaționale unanim recunoscute.

Afirmatiile părții japoneze că insulele Kunasir și Iliurup nu ar face parte din insulele Curile, menționate în tratatul de pace de la San Francisco, sînt lipsite de orice temei.

Naționalizarea Companiei Canalului de Suez nu poate fi considerată un act ilegal

Declarația făcută de purtătorul de cuvînt al președintelui Nasser

CAIRO 4 (Agerpres). Într-o declarație făcută la radio Cairo, Ali Sabry, purtător de cuvînt al președintelui Nasser a luat poziție față de comunicatul tripartit de la Londra cu privire la problema Canalului de Suez. Declarația de la Londra — a arătat Sabry — ne acuză de a fi violat interesele internaționale legate de Canalul de Suez. Noi răspundem la aceasta că nu există nici un fel de contradicție între interesele naționale egiptene și importanța canalului ca drum maritim de navigație.

Purtătorul de cuvînt al președintelui republicii a subliniat în declarația sa că publicarea declarațiilor de la Londra a fost făcută în mijlocul unei atmosfere de amenințări cu utilizarea forței militare. La adresa Egiptului, menite să exercite presiuni intolerabile la adresa unui stat independent. Același declarație trece în mod voit sub tăcere că Suezul nu s-a revînt Egiptului în 1956 și demonstrează că cele trei puteri nu aveau intenția să admită restituirea canalului la Egipt încă la expirarea concesiunii.

Occupîndu-se de aspectele juridice ale problemei, Sabry a declarat că

Compania Canalului de Suez nu a avut un caracter internațional, deoarece conform articolului 16 din convenția semnată în 1888 se era o societate anonimă egipteană. El a adăugat de asemenea că convenția anglo-egipteană din 1954 prevede în primul ei articol că Canalul de Suez face parte integrantă din teritoriul egiptean. Naționalizarea Companiei Canalului de Suez nu poate fi considerată ca un act ilegal deoarece compania canalului este o societate egipteană înregistrată la Cairo, supusă jurisdicției egiptene și a căror litigii pot fi judecate numai de instanțele egiptene. În ceea ce privește acuzația că ar fi violat drepturile omului, pe care de clarala de la Londra o reproșează Egiptului, Sabry a declarat că guvernul egiptean nu împiedică pe funcționarii companiei să-și dea demisia, însă nu va tolera nici un fel de defecțiuni alt timp cît ei nu renunță la contractul pe care-l au încheiat cu aceasta. În încheierea declarației sale Sabry a subliniat că navigația pe Canalul de Suez se desfășoară într-un mod normal.

Comuniții britanice cer reglementarea pașnică a problemei Canalului de Suez

LONDRA — Agerpres: La 3 august Comitetul Politic al Partidului Comunist din Marea Britanie a dat publicității o declarație în problema naționalizării Canalului de Suez. Comitetul Politic subliniază că naționalizarea Canalului de Suez de către guvernul egiptean constituie o măsură progresistă care corespunde intereselor independenței naționale și păcii în Orientul Mijlociu.

Comitetul Politic, subliniind că interesele vitale ale mîșcării muncitorești din Anglia cer înfrînarea intențiilor militare agresive, cere reglementarea pașnică a problemei Canalului de Suez, pe bază de tratative, pentru a asigura drepturile și independența națională a poporului egiptean, precum și folosirea deplină și liberă de către popoarele lumii în dreptul de trecere neîngrădită a vaselor prin Canalul de Suez.

Politica de forță față de Egipt contravine intereselor Franței

PARIS 4 (Agerpres). — Biroul Politic al C.C. al Partidului Comunist Francez a dat publicității o declarație în care la atitudine împotriva poziției guvernului față de naționalizarea Canalului de Suez de către Egipt.

„Interesele Franței — se spune în declarație — nu au nimic comun cu privilegiile administratorilor. Societatea Canalului de Suez, hotărîrea guvernului egiptean este legală. Nici un socialist, nici un democrat nu se poate opune acestei naționalizări.

La Londra se spune în continuare declarației, guvernul francez a acționat ca cel mai turbid apărător al acțiunilor: el a semnat proiectul de „internazionalizare” a administrației Canalului adică un proiect care complica naționalizarea, ceea ce poate împiedica terminarea cu succes a tratatelor. El creează posibilitatea unor serioase incidente, dînd ordin vaselor să nu plătească pentru trecerea prin canal. El la măsuri militare pregătind escadrelor noastre.”.

„Politica de forță față de Egipt, se arată în declarație, contravine intereselor naționale ale Franței. O asemenea politică ne-ar cere jertfe grele în numele unor planuri ambițioase ale capitaliștilor cosmopoliti; ea ar fi înfrîngerea înfrîngerea desirurilor în relațiile internaționale; ea ar îngreuna rezolvarea problemei egiptene pe baza tratatelor; ea ne trezi ira față de noi din partea tuturor țărilor din Orient. Apropiat și Mijlocul care ne-ar condanna cu asprime, și în felul acesta ar slăbi poziția Franței în întreaga lume.”.

Biroul Politic al C.C. al Partidului Comunist Francez cheamă să se preîntîmpine orice măsuri militare, să se demaste caracterul provocator al refuzului de a achita taxele pentru trecerea vaselor prin Canalul de Suez; să se caere rezolvarea pașnică a problemelor litigioase pe calea tratatelor.

Partidul Comunist din Israel cere zădărnicierea uneltirilor împotriva Egiptului

TEL AVIV 4 (Agerpres). — TASS transmite: Biroul Politic al C.C. al Partidului Comunist din Israel subliniază într-o declarație publicată la 3 august de ziarul „Col-Haam” că naționalizarea societății Canalului de Suez de către guvernul egiptean „a întărit cauza independenței și păcii în Orientul Mijlociu”.

„Partidul Comunist din Israel, se spune în declarație, cheamă masele populare din Israel să zădărnicească în modul cel mai hotărît uneltirile

ceea prin canal. El la măsuri militare pregătind escadrelor noastre.”.

„Politica de forță față de Egipt, se arată în declarație, contravine intereselor naționale ale Franței. O asemenea politică ne-ar cere jertfe grele în numele unor planuri ambițioase ale capitaliștilor cosmopoliti; ea ar fi înfrîngerea înfrîngerea desirurilor în relațiile internaționale; ea ar îngreuna rezolvarea problemei egiptene pe baza tratatelor; ea ne trezi ira față de noi din partea tuturor țărilor din Orient. Apropiat și Mijlocul care ne-ar condanna cu asprime, și în felul acesta ar slăbi poziția Franței în întreaga lume.”.

Biroul Politic al C.C. al Partidului Comunist Francez cheamă să se preîntîmpine orice măsuri militare, să se demaste caracterul provocator al refuzului de a achita taxele pentru trecerea vaselor prin Canalul de Suez; să se caere rezolvarea pașnică a problemelor litigioase pe calea tratatelor.

Occidentalul, sprijinit de cercurile militariste și aventuriste din Israel, care au drept scop să folosească Israelul ca un instrument de presiuni militare asupra Egiptului”.

Dulles despre conferința de la Londra

WASHINGTON 4 (Agerpres). — TASS transmite: În seara zilei de 3 august secretarul de stat al S.U.A., Dulles, a rostit un discurs radiotelevizat despre conferința ministrilor Afacerilor Externe al Angliei, S.U.A. și Franței care a avut loc la Londra. Înainte de Dulles, președintele Eisenhower a rostit un scurt discurs.

În discursul său Dulles a declarat că conferința reprezentanților celor 24 de țări pe care o convoca guvernul englez, trebuie să elaboreze planul „administrativ internațional” a Canalului de Suez. Dulles a prețins că acest plan „va apărea în întregime în interesele legitime ale Egiptului”, și că „există tendința ca atitudinea față de Egipt să fie cea mai echilibrată”. Totuși, întregul său discurs a constituit un atac vehement împotriva Egiptului și a hotărîrilor sale de a naționaliza compania Canalului de Suez.

Dulles a subliniat că Canalul de Suez trece prin teritoriul Egiptului. El a recunoscut că Compania Canalului de Suez „a fost înregistrată în Egipt” și „a funcționat pe baza privilegiilor acordate de către guvernul Egiptului”.

Potrivit celor afirmate de Dulles, S.U.A. nu cred că conferința celor 24 de țări va eșua. S.U.A. a declarat că „nu și-au asumat nici un fel de obligații în privința acțiunilor pe care le vor întreprinde în cazul unui asemenea eșec”.

Dulles a subliniat că Canalul de Suez trece prin teritoriul Egiptului. El a recunoscut că Compania Canalului de Suez „a fost înregistrată în Egipt” și „a funcționat pe baza privilegiilor acordate de către guvernul Egiptului”.

Potrivit celor afirmate de Dulles, S.U.A. nu cred că conferința celor 24 de țări va eșua. S.U.A. a declarat că „nu și-au asumat nici un fel de obligații în privința acțiunilor pe care le vor întreprinde în cazul unui asemenea eșec”.

SPECTACOLE

TEATRE: Teatrul Eriec de Stat (grădina de vară — str. Mircea Vodă nr. 3) 20: Hai să ridem: Ansamblul de Estradă al R.P.R. (Grădina Botanica) 20: Călătorie pe noie: Teatrul de Estradă (Teatrul de Vară „I. V. Stalin”) 20: Cîntecul Băraganului: Ansamblul de cîntece și dansuri S.P.C. (Teatrul de vară „N. Bălcescu”) 20: Concert de cântecuri și valsuri: Fandarella (grădina de vară — str. Doamnei) 23: 20:30: 2-0 pentru noi: Teatrul de Varietăți (B-dul N. Bălcescu) 20:30: Solfa-București: Teatrul de vară „23 August” 20: Concert dal de Comitetul de întreprindere al Stadionului „23 August”.

CINEMATOGRAFIE: Palatia, București, Gh. Doja, Libertății: Rosu și Negru (seria I-a); Maghezu, V. Aleandru, Elena Pavel, Doina, T. Vladimirescu, Voiea: Iartă-mă!; Moșilor, Lumina: Cîntec de Montă Cristu (seria I-a); Republica, Filmov, Sibiu, I. C. Frimu, I. Mai: Cîntec de Montă Cristu (seria II-a); Intrarea între poartă: Filmul Cercul dinabol: Maxim Gorke; Berpelle, bravu! soldat Swick; Timpuri Noi: Vialta, Ion, N. A. Bulganin și N. S. Hrușciov în Anglia. Completare: un nou film de desen animat: Central: Serenada străzii; Olga Badiu, Victoria: Amnezii din Toledo; Teneletul: A la noapte; Al. Popov: Poemul pedagogic; Grigora: Bel Ami; A. Măruș, Filmul Pamnel de Ior; Vialta: Filmul Accidentul; Gălbui, Al. Sahla: Cîntecul dragostei; Unirea, Mironia: Melodii nemuritoare; C. David: Insula fără nume; Arla: Dragoste pierdută; Munca: Bancheta de 1.000.000 lire sterline; Garzani: Ganga; 29 August: Leila și Iliu; Donat: Sîmba, Rio Escondido; G. Coșbuc: Spectacol de

Tribuna Consiliului economic și social al O.N.U. fososită pentru atacuri împotriva Egiptului

GENEVA 4 (Agerpres). — TASS transmite: La sesiunea Consiliului economic și social al O.N.U. care are loc la Geneva este examinată problema situației economice a țărilor slab dezvoltate și a creării unui fond special al O.N.U. pentru finanțarea dezvoltării economice a acestor țări. Reprezentanții Egiptului, Indoneziei precum și cei ai U.R.S.S., Cehoslovaciei, Iugoslaviei și observatorilor din partea Poloniei au sprijinit propunerea creării acestui fond împotriva creării fondului sus amintit s-au pronunțat reprezentanții S.U.A., Canadei și a altor ertora țări.

În cursul dezbaterilor, delegații Angliei și Franței au atacat Egiptul în legătură cu naționalizarea societății Canalului de Suez.

Delegații egipteni, Et-Tahamli și-a exprimat regretul că reprezentanții Angliei și Franței au folosit Tribuna Consiliului în aceste scopuri. Reprezentanții Egiptului a arătat că Consiliul nu este competent să examineze o problemă care se referă la drepturile suverane ale Egiptului. Et-Tahamli a subliniat că O.N.U. a recunoscut solemn într-o serie de documente dreptul fiecărui stat de a folosi pe deplin resursele proprii precum și dreptul la naționalizare. El a dat ca exemplu naționalizarea de către Anglia a unor întreprinderi financiare cu capital internațional.